

Asia

Päätös ympäristönsuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaisen pilaantuneen maaperän puhdistamista koskevan ilmoituksen hyväksynnästä.

Ilmoituksen tekijän nimi

Porvoon kaupunki / kuntatekniikka
PL 23
06101 Porvoo

Puhdistettava alue

Sijainti	Porvoon kaupunki, Länsiranta, Taidetehtaan rantakatu 10
Kiinteistötunnukset	638-22-437-2 ja 638-22-9903-1 (osia em. kiinteistöistä)
Omistaja	Porvoon kaupunki / maapolitiikka

Asian vireilletulo, vireilletulon peruste sekä viranomaisen toimivalta

Wileniuksen telakan kiinteistön vuokrasopimuksen loppumisen johdosta alueella tehtiin syyskuussa 2019 maaperän pilaantuneisuustutkimus. Tutkimuksen tavoitteena oli selvittää, onko vuokrasopimuksen mukaisesta toiminnasta (veneiden huolto ja varastointi) aiheutunut maaperän pilaantumista. Tehdyssä tutkimuksessa todettiin maaperän pilaantuneisuutta. Tulevan käytön ja alueen rakentamisen vuoksi pilaantunutta maata joudutaan puhdistamaan.

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaisesti pilaantuneen maaperän puhdistamiseen voidaan ryhtyä tekemällä siitä ilmoitus alueelliselle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Ilmoitus on tehtävä riittävän ajoissa kuitenkin viimeistään 45 vuorokautta ennen puhdistamisen kanalta olennaisen vaiheen aloittamista. Ilmoitus pilaantuneen maaperän puhdistamisesta toimitettiin Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (myöhemmin Uudenmaan ELY-keskus) 17.7.2020. Ilmoitusta on korjattu kunnostusaluekartan osalta 28.7.2020.

Puhdistettavan alueen kuvaus

Toiminta

Wileniuksen telakalla on rakennettu ja kunnostettu puuveneitä vuosikymmenten ajan. Alueen maaperää on puhdistettu vuonna 2010. Tämän jälkeen alueella on huollettu veneitä vain venevajojen sisällä. Veneistä irronneet hiontajätteet yms. jätteet on poistettu vajojen lattian suojana olleen kankaan päältä imuroimalla. Alueen nykyinen vuokrasopimus on päättynyt.

Alueelle tulevista rakenteista ei ole vielä rakennussuunnitelmia. Asemakaavan mukaan rantavyöhykkeelle tulee rantaraitti.

Ympäristö, lähimmät häiriintyvät kohteet ja kaavoitustilanne

Puhdistettavan alue sijaitsee Porvoossa Länsirannalla osoitteessa Taide-
tehtaan rantakatu 10. Puhdistettavan alueen sijainti on esitetty liitteen 1
kartalla.

Alue rajautuu idässä Porvoonjokeen ja lännessä Taidetehtaan rantaka-
tuun. Pohjois- ja eteläreuna rajoittuvat sorapintaisiin kenttäalueisiin. Lä-
himmät asuinrakennukset sijaitsevat lännessä noin 100 metrin etäisyy-
dellä ja idässä Porvoonjoen rannalla noin 120 metrin etäisyydellä.

Voimassa olevassa asemakaavassa alue on merkitty palvelurakennus-
ten korttelialueeksi (P-4), jolle saa sijoittaa alueen kulttuurihistoriaan tu-
keutuvia telakkatoimintoja sekä veneilyä, matkailua, kulttuuritoimintaa ja
virkistystä palvelevia tiloja. Lisäksi kapea rantakaistale on merkitty kaa-
vassa puistoalueeksi (VP). Alueen kaksi rakennusta on suojeltu (sr-1).

Alueen maaperä-, pohja- ja pintavesiolosuhteet

Alueella on perusmaana savi. Saven päälle on vuonna 2010 tehdyn puh-
distuksen yhteydessä tehty ohut täyttö (noin 0,3–0,5 m) murskeella,
hiekkalla ja kivituhkalla.

Alue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Lähin luokiteltu pohjavesi-
alue (Porvoo, 2-luokka, 0161251 A) sijaitsee noin 500 m etäisyydellä
luoteeseen. Pohjavesi on savikerrosten alla. Saven päällä on orsivettä,
jonka pinta vaihtelee pääosin Porvoonjoen pinnan mukaisesti.

Alueen hulevedet johtuvat pintavaluntana suoraan Porvoonjokeen.

Tutkimus- ja suunnitelma-asiakirjat

Porvoon kaupunki, Wileniuksen telakka, Porvoo, Kunnostuksen yleis-
suunnitelma, Ramboll Finland Oy, 26.6.2020.

Aiemmat viranomaisasiakirjat

- Päättös No YS 1682/23.12.2009 (UUS-2009-Y-351) ympäristönsuojelulain (86/2000) 78 §:n mukaisen ilmoituksen johdosta, koskien maaperän kunnostamista telakka-alueella.
- Lausunto 2.12.2014 (UUDELY/621/07.00/2010) koskien kunnostuksen loppuraporttia.

Aiemmat maaperän puhdistukset

Telakka-alueen maaperä on puhdistettu valtion jätehuoltotyönä vuonna 2010. Karttatarkastelun perusteella puhdistusta tehtiin nykyisellä kiinteistöjaolla (kiinteistötietojärjestelmä 23.7.2020) kiinteistöjen 638-22-9903-1, 638-22-437-2 ja 638-22-9902-1 alueilla.

Puhdistuksessa venetelakan kohdalta poistettiin kaikki pilaantuneet maat lukuun ottamatta pientä kaistaa pohjoisemman venevajan pohjoispuolelta. Tälle kohdalle jäi alemman ohjearvon ylittävä pitoisuus lyijyä (421 mg/kg). Pilaantunut kohta merkittiin huomioverkolla ja peitettiin noin 0,5 m murskekerroksella. Pilaantuneen kohdan sijainti on esitetty liitteen 2. piirustuksessa.

Puhdistuksen yhteydessä venevajojen maapohjan päälle asennettiin suojakangas estämään alapuolisen maaperän pilaantumista veneiden huoltotöiden seurauksena.

Maaperätutkimukset

Alueella tehtiin maaperän pilaantuneisuustutkimus 19.9.2019. Maanäytteet otettiin kokoomanäytteinä pintamaasta noin 0,1 m syvyydeltä. Näytealueita oli yhteensä 13 (N1-N13). Näytealueiden sijainnit on esitetty liitteen 2. piirustuksessa.

Näytteet otettiin vain pintamaasta, koska alueen maaperä oli puhdistettu vuonna 2010 ja sen jälkeisestä toiminnasta on voinut aiheutua lähinnä pintamaan pilaantumista.

Kaikista näytteistä (13 kpl) analysoitiin laboratoriossa metallien ja puolimetallien (Sb, As, Hg, Cd, Co, Cr, Cu, Pd, Ni, Zn ja V) pitoisuudet. Seitsemästä näytteestä analysoitiin öljyhiilivedyt (C₁₀-C₄₀), seitsemästä näytteestä orgaanisten tinayhdisteiden (tributyylitina (TBT) ja trifenyylitina (TPT)) pitoisuudet ja neljästä näytteestä haihtuvien orgaanisten hiilivetyjen (VOC) pitoisuudet.

Näytteessä N8 todettiin valtioneuvoston asetuksen 214/2007 mukaisen ylemmän ohjearvon (2 mg/kg) ylittävä tinayhdisteiden TBT ja TPT summapitoisuus (3,7 mg/kg). Summapitoisuudessa TBT:a oli 3,7 mg/kg ja TPT:a 0,0056 mg/kg. Näytteessä todettiin myös kynnysarvon (2 mg/kg) ylittävä antimonin pitoisuus (2,3 mg/kg).

Näytteessä N13 kuparin pitoisuus (160 mg/kg) ylitti alemman ohjearvon (150 mg/kg).

Näytteessä N3 todettiin kynnysarvon (0,1 mg/kg) ylittävä tinayhdisteiden TBT ja TPT summapitoisuus (0,12 mg/kg). Tästä TBT:a oli 0,1 mg/kg ja TPT:a 0,023 mg/kg.

Muissa näytteissä ei todettu kynnysarvot ylittäviä pitoisuuksia.

Maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arviointi

Pilaantuneisuuden arvioinnin viitearvona on kaavan mukaisen maankäytön perusteella käytetty valtioneuvoston asetuksen 214/2007 mukaisia alempia ohjearvoja. Lisäksi puhdistustarvetta on arvioitu ekologisten (SHP_{eko}) ja terveysperusteisten (SHP_{ter}) viitearvojen perusteella.

TBT:n pitoisuus (suurin todettu pitoisuus 3,7 mg/kg) ei ylitä terveysperusteista viitearvoa (5,3 mg/kg). Tämän perusteella terveydelle haitallista altistumista ei tapahdu kosketuksen, pölyämisen tai tahattoman maan nielemisen kautta. TBT:n ekologinen viitearvo (0,56 mg/kg) ylittyy, jolloin puhdistustarve syntyy lähinnä mahdollisten ekologisten haittojen vuoksi. Pilaantunut kohta sijaitsee rantaviivan välittömässä läheisyydessä, jolloin TBT:a voi kulkeutua pintamaasta Porvoonjokeen mm. sade- ja sulamisvesien sekä tulvavesien mukana. TBT on maassa todennäköisesti pienissä maalihiukkasissa, joka voi lisätä veden mukana tapahtuvaa kulkeutumista. TBT on erittäin haitallista vesieliöille ja voi kulkeutumisen määrästä riippuen aiheuttaa haittaa vesieliöille. Pilaantuneen alueen pienen (noin 100 m²) ja Porvoonjoen suhteellisen suuresta virtaamasta aiheutuvan laimentumisen vuoksi vaikutukset vesieliöihin jäävät todennäköisesti pieniksi.

Pintamaassa todettu kuparin pitoisuus (160 mg/kg) alittaa määritetyn terveysperusteisen viitearvon (>10 000 mg/kg), joten todetun pitoisuuden perusteella voidaan todeta, ettei terveydelle haitallista altistumista kuparille tapahdu kosketuksen, pölyämisen tai tahattoman maan nielemisen kautta. Kuparin pitoisuus ylittää lievästi ekologisen viitearvon (125 mg/kg). Suurin ekologinen riski liittyy kuparin kulkeutumiseen Porvoonjokeen. Sade- ja sulamisvedet sekä tulvavedet voivat kuljettaa pinta-maan kuparipitoista hienoainesta Porvoonjokeen. Pilaantuneisuuden pienialaisuuden ja suhteellisen pienen pitoisuuden vuoksi kulkeutumisriski ja vesieliöille aiheutuva haitta on todennäköisesti vähäinen.

Yhteenvedon voidaan todeta, että alueella todetuista vähintään alemman ohjearvon ylittävistä maa-aineksista aiheutuu puhdistustarvetta, mikäli niitä joudutaan kaivamaan alueen rakentamisen vuoksi. Vesirajan lähellä todetusta ylemmän ohjearvon ylittävästä TBT:n pitoisuudesta arvioidaan alustavasti aiheutuvan puhdistustarvetta kulkeutumisriskin (Porvoonjokeen) ja siitä mahdollisesti vesieliöille aiheutuvien haittojen vuoksi. Pintamaassa todetusta lievästi alemman ohjearvon ylittävästä kuparin

pitoisuudesta ei arvioida aiheutuvan puhdistustarvetta terveys-, kulkeutumis- tai ympäristöriskien vuoksi.

Puhdistustavoitteet

Puhdistuksen tavoitteena on poistaa TBT:lla pilaantuneista maista aiheutuva riski Porvoonjokeen sekä mahdollistaa alueen tuleva rakentaminen ilman pilaantuneista maista aiheutuvia haittoja.

Tämän vuoksi alueelta poistetaan pintamaassa todetut pilaantuneet maa-ainekset alempaan ohjearvotasoon saakka.

Alueen pohjoiskulmaan vuoden 2010 puhdistuksessa jätettyjä ja suojarakenteilla peitettyjä pilaantuneita maita ei kuitenkaan poisteta.

Esitetty puhdistussuunnitelma

Puhdistusmenetelmä ja työn toteuttaminen

Puhdistus toteutetaan massanvaihdoilla. Pintamaat, joissa haitta-ainepitoisuus ylittää valtioneuvoston asetuksen 214/2007 mukaiset alemmat ohjearvot, poistetaan kaivamalla ja syntyneet kaivannot täytetään tarvittavilta osin puhtailla maa-aineksilla. Pilaantuneen maan kaivua ohjaa ja valvoo ympäristötekniinen valvoja.

Pilaantunutta maata on arvioitu olevan yhteensä 250–300 m² alueella (näytealueet N8 ja N13). Pilaantuneisuutta on todettu pintamaassa noin 0,1 metrin paksuisena kerroksena. Alueella olevan pilaantuneen maa-aineksen määrä on siten noin 25–30 m³.

Alustavan aikataulun mukaan puhdistus tehdään kesällä 2020 ja kestää yhden päivän.

Työn aikainen näytteenotto

Puhdistuksen lopputulos varmistetaan jäännöspitoisuusnäytteillä. Jäännöspitoisuudet tutkitaan ottamalla yksi edustava kokoomanäyte kummankin kaivannon (alueet N8 ja N13) pohjasta. Näytteistä analysoidaan ko. alueella todettujen kynnysarvon ylittävien haitta-aineiden pitoisuudet. Kaikki jäännöspitoisuusnäytteet analysoidaan laboratoriossa.

Pilaantuneen maan käsittely

Kaivetut pilaantuneen maat ja jätteet toimitetaan ulkopuolisiin käsittely- tai loppusijoituspaikkoihin, joilla on lupa ottaa vastaan ko. aineksia. Pilaantuneiden maiden kuormat peitetään kuljetuksen ajaksi.

Pilaantuneen maan kuormille laaditaan kuormakohtaiset siirtoasiakirjat ja kuormat punnitaan vastaanottopaikoissa.

Varautuminen odottamattomiin tilanteisiin

Mikäli alueella todetaan aikaisemmista tutkimuksista selvästi poikkeavaa pilaantuneisuutta, ilmoitetaan siitä ympäristöviranomaisille ja tarkennetaan tarvittaessa puhdistustavoitteita ja -tapoja. Tilanteesta riippuen kaivu keskeytetään tai maat siirretään välivarastoon tai suoraan loppusijoitukseen.

Mikäli Porvoonjoki tulvii työmaalle, kaivu keskeytetään. Kaivua jatketaan vedenpinnan laskettua.

Terveys- ja ympäristöhaittojen ehkäisy

Ulkopuolisten pääsy työmaa-alueelle estetään aitaamalla puhdistettava alue. Aitaan kiinnitetään pilaantuneen maan puhdistuksesta varoittavia kylttejä.

Puhdistus on kestoaltaan hyvin lyhytaikainen (1 päivä) ja kaivettava massamäärä pieni. Puhdistuksesta ei siten aiheudu merkittäviä ympäristöhaittoja.

Kuljetuksen aikana pilaantunutta maa-ainesta sisältävät kuormat peitetään, jotta estetään pilaantuneiden maiden leviäminen ja pölyäminen ympäristöön.

Tiedottaminen, kirjanpito ja raportointi

Puhdistustyön aloituksesta ilmoitetaan viikkoa ennen työn aloittamista kirjallisesti Uudenmaan ELY-keskukselle ja Porvoon kaupungin ympäristönsuojelulle.

Puhdistuksen päätyttyä laaditaan loppuraportti, jossa esitetään kohteen tunnistetiedot, työn vastuuhenkilöt ja muut puhdistushankkeeseen osallistuneet tahot, kaivutyön toteutus, kaivettujen massojen määrä ja haitta-ainepitoisuudet, toteutuneet kaivualueet ja -syvyydet, analyysitulokset alueittain, maaperään jääneiden haitta-aineiden jäännöspitoisuudet sekä näytteenottopaikkojen sijainnit, kirjanpitoliedot poistetuista jäte-eristä ja pilaantuneista maa-aineksista (määrä, laatu, vastaanottopaikka), mahdolliset poikkeamat suunnitelmasta/päätöksestä sekä tiedot ympäristönsuojelun kannalta merkittävistä poikkeuksellisista tilanteista. Loppuraportti toimitetaan Uudenmaan ELY-keskukselle ja Porvoon kaupungin ympäristönsuojelulle kolmen kuukauden kuluessa puhdistuksen valmistumisesta.

Viranomaisen ratkaisu

Uudenmaan ELY-keskus on tarkastanut Porvoon kaupungin kuntatekniikan ilmoituksen, joka koskee pilaantuneen maaperän puhdistamista Porvoossa osoitteessa Taidetehtaan rantakatu 10 sijaitsevilla

kiinteistöillä RN:ot 638-22-437-2 ja 638-22-9903-1 ja hyväksyy sen seuraavin määräyksin:

Puhdistustavoitteet

- 1.1. Puhdistettavalta alueelta on poistettava maa-ainekset, joiden tribuutyyllitinan ja trifenyylitinan summapitoisuus ja/tai kuparin pitoisuus ylittää valtioneuvoston asetuksen 214/2007 mukaisen alemman ohjearvotason.
- 1.2. Päätöksen määräysten 1.1. ja 2.–8.4. mukaiset toimenpiteet on toteutettava 31.7.2025 mennessä. Mikäli puhdistamiselle on tarpeen hakea lisää aikaa, on asiasta tehtävä Uudenmaan ELY-keskuksen hyväksyttäväksi perusteltu esitys. Esitys on toimitettava tiedoksi myös Porvoon kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Kaivutyön aikaiset maaperätutkimukset

2. Pilaantuneen maa-aineksen poistamisen aikana on otettava maaperänäytteitä pilaantuneen alueen laajuuden, kaivussyvyyden ja kaivettavan maa-aineksen haitta-ainepitoisuuksien tarkastamiseksi. Näytteet on otettava siten, että maa-ainesten haitta-ainepitoisuudet ovat edustavasti selvitetty.

Jos näytteiden tutkimisessa käytetään kenttämittauslaitetta, on kenttämittaustuloksista vähintään joka kymmenennen näytteen, kuitenkin vähintään kahden näytteen tulos jokaiselta kaivualueelta, tarkastettava laboratoriomittauksilla. Laboratorionäytteistä on analysoitava vähintään kyseisellä kaivualueella tehdyissä tutkimuksissa todettujen haitta-aineiden pitoisuudet.

Alueen yleinen hoito ja järjestys

- 3.1. Puhdistettava alue on aidattava ja varustettava pilaantuneen maaperän puhdistuksesta kertovin kyltein.

Pilaantuneen maa-aineksen kaivu, lastaus ja muut puhdistukseen liittyvät työvaiheet on suunniteltava ja toteutettava siten, että pilaantunutta maa-ainesta ei leviä ympäristöön. Puhdistustyön aikana on huolehdittava, ettei puhdistamisesta aiheudu haittaa tai vaaraa alueella tai sen lähistöllä oleskeleville eikä muuta terveys- tai ympäristöriskiä.

- 3.2. Kaivetut pilaantumattomat maa-ainekset ja eri käsittelypaikkoihin toimitettavat haitta-ainepitoiset maa-ainekset on pidettävä erillään kaivun, lastaamisen ja kuljetuksen aikana.

Kaivualueiden jäännöspitoisuudet

4. Pilaantuneen maa-aineksen poistamisen jälkeen on kaivantojen seinämistä ja pohjista otettava edustavia maanäytteitä. Näytteenotto-tiheys on valittava siten, että kaivannon seinämien ja pohjien haitta-aineiden jäännöspitoisuudet tulevat tarkasti ja luotettavasti selvite-tyksi. Jokaiselta pilaantuneen maan kaivualueelta on otettava kui-tenkin vähintään kaksi edustavaa näytettä. Näytteistä on analysoi-tava laboratoriossa vähintään kyseisellä kaivualueella tehdyissä tutkimuksissa todettujen haitta-aineiden pitoisuudet.

Pilaantuneiden maa-ainesten kuljettaminen

5. Pilaantuneet maa-ainekset on peitettävä kuljetuksen ajaksi. Pilaan-tuneen maa-aineksen kuljetuksesta on tehtävä siirtoasiakirja, joka on oltava mukana kuljetuksen aikana ja luovutettava jätteen vas-taanottajalle. Jätteen saa antaa kuljetettavaksi vain jätehuoltorekis-teriin hyväksytyille toiminnanharjoittajalle.

Haitta-ainepitoisten maa-ainesten käsittely

6. Pilaantuneet maa-ainekset on toimitettava ominaisuuksiensa mu-kaisesti ensisijaisesti hyödynnettäväksi ja toissijaisesti loppukäsi-teltäväksi vastaanottopaikkaan, jonka ympäristöluvassa on hyväk-sytty kyseisen jätteen käsittely.

Pilaantuneen veden käsittely

7. Pilaantuneen maan kaivantoihin mahdollisesti kertyvästä vedestä on otettava edustavia vesinäytteitä. Näytteistä on tutkittava alueella tehdyissä maaperätutkimuksissa todetut haitta-aineet.

Pilaantunut vesi on poistettava esimerkiksi imuautolla tai vesi on puhdistettava paikan päällä tarkoitukseen soveltuvalla laitteistolla. Jos kaivantoihin kertyvä vesi viemäröidään, on veden viemäröintiin pyydetty lupa alueen vesihuollosta vastaavalta laitokselta ja nou-datettava sen antamia ohjeita ja määräyksiä.

Veden käsittelyssä talteenotettu, haitta-aineita sisältävä jäte on toi-mitettava käsiteltäväksi laitokseen, jonka ympäristöluvassa on hy-väksytty kyseisen jätteen käsittely. Vaarallisen jätteen kuljetuksesta on tehtävä siirtoasiakirja. Siirtoasiakirja on oltava mukana jätteiden siirron aikana ja se on luovutettava jätteiden vastaanottajalle.

Tiedottaminen, valvonta, kirjanpito ja raportointi

- 8.1. Puhdistustyöhön on nimettävä henkilö, joka vastaa päätöksen mää-räysten noudattamisesta ja puhdistustyön valvonnasta. Valvonnas-ta vastaavan nimi ja yhteystiedot sekä puhdistuksen aloittamisajan-

kohta on ilmoitettava kirjallisesti Uudenmaan ELY-keskukselle ja Porvoon kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle ennen toimenpiteiden aloittamista. Edellä mainituille tahoille on ilmoitettava myös tämän päätöksen mukaisten puhdistustoimenpiteiden lopettamisajankohta.

- 8.2. Mikäli puhdistustyön aikana todetaan muita kuin aiemmissa tutkimuksissa todettuja haitta-aineita, näytetuloksissa todetaan merkittävästi aiemmasta poikkeavia haitta-aineiden pitoisuuksia tai muita poikkeuksellisista tilanteista sekä puhdistussuunnitelman mahdollisista muutostarpeista, on viipymättä ilmoitettava jatkotoimenpiteiden sopimiseksi Uudenmaan ELY-keskukselle ja Porvoon kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.
- 8.3. Työn aikana on pidettävä kirjaa maaperänäytteenotosta ja eri käsittelypaikkoihin toimitettavan maa-aineksen haitta-ainepitoisuuksista sekä pilaantuneen maa-aineksen määrästä ja sijoituskohteista.
- 8.4. Tämän päätöksen mukaisista puhdistustoimenpiteistä on tehtävä raportti, jossa on esitettävä puhdistustyön toteuttaminen ja karttapiirustus toteutuneista kaivualueista ja -syvyyksistä, kuvaus työn aikaisista näytteenottomenetelmistä ja yhteenveto työn aikaisesta näytteenotosta, kirjanpitoliedot poistetuista haitta-ainepitoisista maa-aineksista, analyysitulokset puhdistetun maaperän haitta-aineiden jäännöspitoisuuksista ja näytteenottopaikkojen sijainnit karttapiirustuksessa esitettyinä sekä yhteenveto mahdollisten vesinäytteiden analyysituloksista ja pilaantuneen veden poistamisesta ja käsittelystä. Raporttiin on liitettävä yhteenveto pilaantuneiden maa-ainesten siirtoasiakirjoista.

Raportti on toimitettava Uudenmaan ELY-keskukselle ja Porvoon kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle kahden kuukauden kuluessa kaivutyön loppuunsaattamisesta.

Päätöksen perustelut

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaan maaperän ja pohjaveden puhdistamiseen pilaantuneella alueella sekä puhdistamisen yhteydessä maa-aineksen hyödyntämiseen kaivualueella tai poistamiseen toimitettavaksi muualla käsiteltäväksi voidaan ryhtyä tekemällä siitä ilmoitus valtion valvontaviranomaiselle (ELY-keskus), jos puhdistaminen ei luvun 4 nojalla edellytä ympäristölupaa. Valtion valvontaviranomainen tarkastaa ilmoituksen ja tekee sen johdosta päätöksen. Päätöksessä on annettava tarvittavat määräykset alueen puhdistamisesta, puhdistamisen tavoitteista ja maa-aineksen hyödyntämisestä ja tarkkailusta. (Määräykset 1.1.–8.4.)

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 2 luvussa on säädetty yleisistä velvollisuuksista, periaatteista ja kielloista kuten toiminnanharjoittajan selvillä-olovelvollisuudesta (6 §) sekä velvollisuudesta ehkäistä ja rajoittaa toi-

mintansa ympäristövaikutuksia (7 §), maaperän pilaamiskiellosta (16 §) ja pohjaveden pilaamiskiellosta (17 §). (Määräykset 1.1.–7. ja 8.2.)

Valtioneuvoston asetuksessa maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista (214/2007) on säädetty maaperässä yleisimmin esiintyvien haitallisten aineiden kynnysarvot, alemmat ohjearvot ja ylemmät ohjearvot, joita käytetään apuna maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnissa. Mikäli yhden tai useamman haitta-aineen pitoisuus maaperässä ylittää kynnysarvon, on maaperän pilaantuneisuus ja puhdistustarve arvioitava. Maaperää pidetään yleensä pilaantuneena, jollei arvioinnista muuta johdu: 1) alueella, jota käytetään teollisuus-, varasto- tai liikennealueena, jos yhden tai useamman aineen pitoisuus ylittää säädetyn ylemmän ohjearvon; 2) muulla kuin 1 kohdassa tarkoitetulla alueella, jos yhden tai useamman aineen pitoisuus ylittää säädetyn alemman ohjearvon.

Tehdyissä maaperätutkimuksissa alueella todettiin valtioneuvoston asetuksen 214/2007 mukaiset kynnysarvot ylittävät pitoisuudet antimonin ja kuparin. Myös tributyylinin (TBT) ja trifenyylitinin (TPT) summapitoisuus ylitti kynnysarvon. Em. haitta-aineille on säädetty valtioneuvoston asetuksen 214/2007 liitteessä kynnysarvot, alemmat ohjearvot ja ylemmät ohjearvot taulukossa 1 esitetyn mukaisesti.

Taulukko 1. Antimonin, kuparin sekä TBT-TPT -summapitoisuuden kynnysarvot sekä alemmat ja ylemmät ohjearvot.

Haitta-aine	Kynnysarvo mg/kg	Alempi ohjearvo mg/kg	Ylempi ohjearvo mg/kg
Antimoni	2	10	50
Kupari	100	150	200
TBT-TPT -summapitoisuus	0,1	1	2

Päätöksessä on hyväksytty ilmoituksessa esitetyt puhdistustavoitteet. Tavoitteet on katsottu riittäviksi huomioiden alueen kaavan mukainen maankäyttö ja ympäristöolosuhteet. (Määräys 1.1.)

Päätöksessä on edellytetty toteutettavaksi puhdistustoimenpiteet viiden vuoden kuluessa. Kyseessä on kertaluontoinen ja kestoaltaan lyhyt puhdistustoimenpide, joka on tarkoitus toteuttaa kuluvana vuonna elokuun lopussa/syyskuun alussa. Mikäli puhdistusta ei jostain syystä pystytä toteuttamaan viiden vuoden määräajassa, voi siihen hakea lisäaikaa ELY-keskukselta. Tällöin tulee arvioitavaksi se, onko alueen olosuhteet ja suunnitelman muuttuneet niin, että on tarpeen laatia uusi ilmoitus, vain vastaavatko ne edelleen tämän päätöksen perustana ollut tilannetta. (Määräys 1.2.)

Puhdistustyön aikaisella näytteenotolla selvitetään mm. tarvittava kaivussyvyys sekä kaivettavien maa-ainesten haitta-ainepitoisuudet. Käsitteilyyn toimitettavien maa-ainesten tutkiminen on edellytetty toteutettavaksi

siten, että kenttämittaustulokset varmennetaan laboratoriossa maa-ainekeräkohtaisesti ja että tulosten perusteella voidaan erotella toisistaan vaaralliseksi jätteeksi luokiteltavat pilaantuneet maa-ainekset, tavanomaiseksi jätteeksi luokiteltavat pilaantuneet maa-ainekset sekä kohonneita haitta-ainepitoisuuksia sisältävät maa-ainekset ja eri käsittelypaikkoihin toimitettavat maa-ainekset. Näytteenotossa voidaan huomioida aiempien tutkimusten tulokset. (Määräys 2.)

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 209 §:n mukaan lain täytäntöönpanon edellyttämät mittaukset, testaukset, selvitykset ja tutkimukset on tehtävä pätevästi, luotettavasti ja tarkoituksenmukaisin menetelmin. (Määräykset 2., 4., 7. ja 8.1.)

Pilaantuneen maan kaivualueet on edellytetty aidattavaksi sekä merkittäväksi kylteillä, jotta pilaantuneen maan kaivusta ja muista työvaiheista ei aiheudu haittaa tai vaaraa työmaan ulkopuolisille tahoille ja jotta estetään asiattomien pääsy kaivualueelle. Poistettavat pilaantunutta maa-ainesta sisältävät kuormat on edellytetty peitettäväksi ja haitta-ainepitoiset kaivetut maa-ainekset on edellytetty pidettäväksi erillään pilaantumattomista maa-aineksista, jotta haitta-ainepitoisista maa-aineksista ei aiheudu haittaa tai vaaraa terveydelle tai ympäristölle. (Määräykset 3.1., 3.2. ja 5.)

Jätelain (646/2011) 13 §:ssä säädetään mm., ettei jätteestä tai jätehuollosta saa aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. 15 §:ssä säädetään jätteiden erilläänpitovelvollisuudesta. (Määräykset 2.–3.2., 5.–7. ja 8.3.)

Jäännöspitoisuusnäytteenotolla todennetaan maaperän haitta-ainepitoisuudet pilaantuneen maa-aineksen poistamisen jälkeen. Näytteenotolla varmennetaan edellytettyjen puhdistustavoitteiden toteutuminen. (Määräys 4.)

Jätelain (646/2011) 121 §:n mukaan jätteen haltijan on laadittava siirtoasiakirja pilaantuneesta maa-aineksesta. Siirtoasiakirja on oltava mukana jätteen siirron aikana ja se on annettava jätteen vastaanottajalle. Siirtoasiakirjat on säilytettävä vähintään kolmen vuoden ajan. (Määräys 5.)

Jätelain (646/2011) 29 §:n mukaan jätteen saa luovuttaa vain jätelain 11 luvun mukaiseen jätehuoltorekisteriin hyväksytylle kuljettajalle. (Määräys 5.)

Jätelain (646/2011) 8 § edellyttää, että kaikessa toiminnassa on mahdollisuuksien mukaan noudatettava jätelain etusijajärjestystä. Etusijajärjestyksen mukaan vain sellaiset jätteet, joita ei ole mahdollista uudelleenkäyttää, kierrättää tai hyödyntää, loppukäsitellään. (Määräys 6.)

Kaivetut pilaantuneet maa-ainekset toimitetaan käsiteltäväksi vastaanottopaikkaan, jolla on voimassa oleva ympäristölupa käsitellä kyseisiä maa-aineksia. Kaatopaikalle toimitettavien pilaantuneiden maa-ainesten kaatopaikkakelpoisuus arvioidaan kaatopaikoista annetun asetuksen

331/2013 mukaisesti. Alueelta poistettavat kohonneita haitta-ainepitoisuuksia sisältävät maa-ainekset on edellytetty toimitettaviksi asianmukaisen luvan omaavaan vastaanottoaikaan. (Määräys 6.)

Pilaantuneen veden poistamisella varmistetaan, etteivät vedessä olevat haitta-aineet pääse kulkeutumaan laajemmalle alueelle eivätkä aiheuta enempää maaperän pilaantumista tai muuta haittaa tai vaaraa terveydelle tai ympäristölle. (Määräys 7.)

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 172 §:ssä säädetään valvontaviranomaisen tiedoksisaantioikeudesta tehtävänsä suorittamista varten. Määräykset 8.1.–8.4. on annettu viranomaisvalvonnan kannalta.

Pilaantunutta maaperää puhdistettaessa tulee usein esille seikkoja, joihin ei ole ennakkotutkimuksista ja -suunnitelmista huolimatta pystytty varautumaan, esim. maaperässä todetaan uusia haitta-aineita tai maaperässä todettavat haitta-ainepitoisuudet poikkeavat merkittävästi aiemmista tutkimuksista. Tämän vuoksi valvontaviranomaisen voi olla tarpeen antaa uusia ohjeita tai määräyksiä työn aikana. (Määräys 8.2.)

Kirjanpidolla ja raportilla dokumentoidaan tehty näytteenotto-, kaivu- ja muut puhdistustoimenpiteet. (Määräykset 8.3. ja 8.4.)

Sovelletut oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 6, 7, 16, 17, 85, 133, 136, 172, 190, 191, 209 §

Ympäristönsuojeluasetus (713/2014) 24, 25, 26 §

Jätelaki (646/2011) 6, 8, 13, 15, 29, 121, 122 §

Valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012) 3, 4, 11, 24 §

Hallintolaki (434/2003)

Valtioneuvoston asetus maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista (214/2007)

Valtioneuvoston asetus kaatopaikoista (331/2013) 3 §

Valtioneuvoston asetus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuosina 2019 ja 2020 (1372/2018)

Käsittelymaksu ja sen määräytyminen

Tämän ilmoituksen käsittelystä perittävä maksu on 770 €.

Maksun suuruus perustuu valtioneuvoston asetukseen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuosina 2019 ja 2020 (1372/2018) ja sen liitteenä olevaan maksutaulukkoon. Pilaantuneen maaperän puhdistamisesta tehtävän ilmoituksen käsittelystä perittävä maksu on 55 € kultakin asian käsittelyyn kuluvalta tunnilta. Tämän päätöksen käsittelyyn kului 14 tuntia.

Valvonnan maksullisuus

Ympäristönsuojelulain 205 §:n mukaan ELY-keskus voi periä maksun valvontatoimista, jotka ovat tarpeen 136 §:n 2 momentissa tarkoitetun päätöksen noudattamisen varmistamiseksi. Maksun suuruus perustuu valtioneuvoston asetukseen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuosina 2019 ja 2020 (1372/2018) ja sen liitteenä olevaan maksutaulukkoon.

Päätöksestä tiedottaminen

Päätös

Porvoon kaupunki / kuntatekniikka Marjo Valin (sähköisesti)

Tiedoksi

Porvoon kaupunki / maapolitiikka Pekka Söyrilä (sähköisesti)
Porvoon kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen (sähköisesti)
Ramboll Finland Oy / Jukka Tengvall, Oona Virta (sähköisesti)
Suomen ympäristökeskus (sähköisesti)

Kuuluttaminen

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 85 §:n mukaisesti Uudenmaan ELY-keskus antaa päätöksen tiedoksi myös julkisella kuulutuksella. Kuulutus ja kuulutettava päätös ovat nähtävillä Uudenmaan ELY-keskuksen verkkosivuilla.

Tietojärjestelmään merkitseminen

Alueen maaperää koskevat tiedot merkitään valtakunnalliseen maaperän tilan tietojärjestelmään.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeuden kirjaimoon. Tarkemmat ohjeet muutoksenhausta ovat päätöksen liitteenä 3. olevassa valitusosoituksessa.

Hyväksyntä

Tämä päätös on hyväksytty sähköisesti. Päätöksen on esitellyt ylitarkastaja Elina Kerko ja ratkaissut ylitarkastaja Vesa Suominen.

Liitteet

Liite 1. Puhdistettavan alueen sijainti

Liite 2. Näytealueiden sijainnit ja vuoden 2010 puhdistuksessa
pilaantuneeksi jääneen alueen sijainti
Liite 3. Valitusosoitus

Tämä asiakirja UUELY/8348/2020 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument UUELY/8348/2020 har godkänts elektroniskt

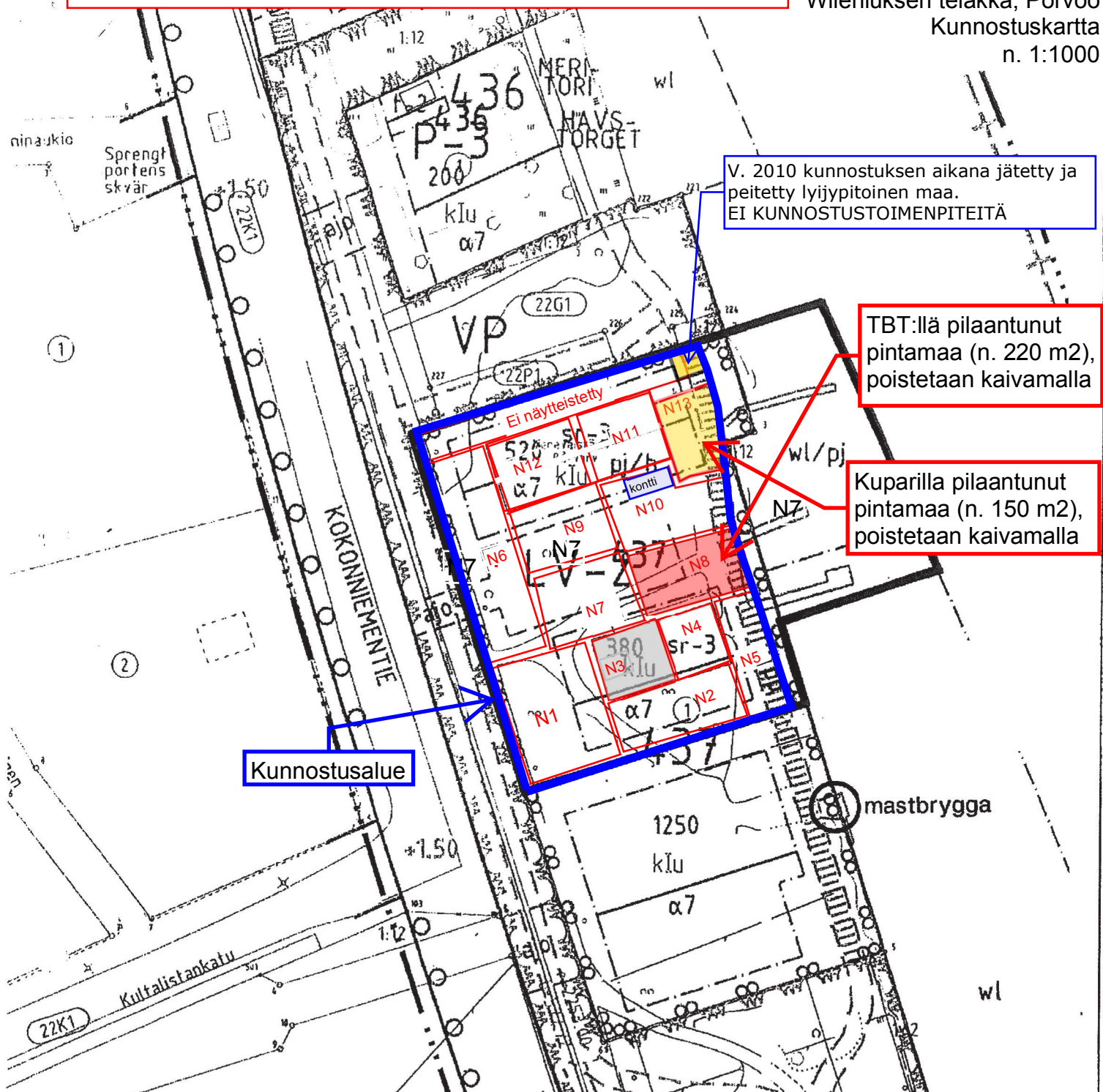
Esittelijä Kerko Elina 29.07.2020 08:31

Ratkaisija Suominen Vesa 29.07.2020 08:56

1: 13 454 0,7 0 0,34 0,7 km ETRS-TM35FIN

MERKINNÄT

N1...13

Pintamaan kokoomanäytealueet

Haitta-ainepitoisuus yli kynnyksarvon

Haitta-ainepitoisuus yli alemman ohjearvon

Haitta-ainepitoisuus yli ylemmän ohjearvon

28.7.2020 / TMO

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **Vaasan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) tarkemmin säädetään.

Valitusaika

Valitus on tehtävä kirjallisesti **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista. Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajan kohdasta. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot;
- se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite);
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
- vaatimusten perustelut; ja
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, jollei hän ole asianajaja tai julkinen oikeusavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja tai muulla luotettavalla tavalla osoitettava olevansa oikeutettu edustamaan päämiestä.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa Vaasan hallinto-oikeudelle.

Valitus liitteineen voidaan lähettää myös postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopio, sähköposti, sähköinen asiointipalvelu) toimitettavan valituksen tulee olla toimitettu siten, että se viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan

päättymistä on kokonaisuudessaan käytettävissä viraston vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä.

Valituksen ja liitteiden lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköisessä asiointipalvelussa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakijalta peritään asian käsittelystä Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 260 €. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Vaasan hallinto-oikeus

Käyntiosoite: Korsholmanpuistikko 43, 4. krs

Postiosoite: PL 204, 65101 Vaasa

Puhelin: Kirjaamo 029 56 42780 (ma-pe klo 8.00-16.15)

Puhelinvaihde: 029 56 42611

Faksi: 029 56 42760

Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>